

Sygn. akt III Ca 1777/18

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 14 sierpnia 2019 r.

Sąd Okręgowy w Gliwicach III Wydział Cywilny Odwoławczy w składzie:

Przewodniczący – Sędzia Sądu Okręgowego Marcin Rak

Protokolant Marzena Makoś

po rozpoznaniu w dniu 14 sierpnia 2019 r. w Gliwicach

na rozprawie

sprawy z powództwa (...) Przedsiębiorstwa (...)

z ograniczoną odpowiedzialnością w Z.

przeciwko K. L.

o zapłatę

na skutek apelacji pozwanej

od wyroku Sądu Rejonowego w Z.

z dnia 10 lipca 2018 r., sygn. akt I C 2045/17

1) **zmienia zaskarżony wyrok o tyle, że:**

a) **w punkcie 1 (pierwszym) w miejsce 1.255,95 zł zasądza 1.170,02 zł (tysiąc sto siedemdziesiąt złotych i dwa grosze);**

b) **w punkcie 1 (pierwszym) tiret 2 (drugie) w miejsce zasądzonych tam należności zasądza 359,99 zł (trzysta pięćdziesiąt dziewięć złotych i dziewięćdziesiąt dziewięć groszy) z odsetkami ustawowymi za opóźnienie od 8 marca 2017r. do 6 sierpnia 2018r. oraz 274,06 zł (dwieście siedemdziesiąt cztery złote i sześć groszy) z odsetkami ustawowymi za opóźnienie od 7 sierpnia 2018r. do dnia zapłaty;**

c) **zastrzega, że za zapłatę zasądzonych należności pozwana K. L. odpowiada solidarnie z J. L., odpowiadającą na podstawie nakazu zapłaty Sądu Rejonowego w Z. z 31 października 2017r., sygn. akt I Nc 3736/17;**

2) **oddala apelację w pozostałej części;**

3) **nie obciąża pozwanej K. L. kosztami postępowania odwoławczego.**

SSO Marcin Rak

Sygn. akt **III Ca 1777/18**

UZASADNIENIE

Powódka (...) sp. z o.o. w Z. wystąpił przeciwko K. L. i J. L. z pozwem o solidarną zapłatę 1.255,95 zł z bliżej określonymi odsetkami i kosztami sporu. Dochodzona pozwem należność główna stanowiła dług z tytułu nieregulowanych opłat za dostawę wody i odprowadzanie ścieków do nieruchomości położonej w Z., przy ul. (...).

Referendarz w Sądzie Rejonowym w Z. w dniu 31 października 2017 roku, w sprawie I Nc 3736/17, wydał nakaz zapłaty w postępowaniu upominawczym, uwzględniający w całości żądania pozwu. Nakaz ten uprawomocnił się w stosunku do pozwanej J. L..

Od nakazu zapłaty sprzeciw wniosła natomiast K. L.. Zarzucała, że w budynku są dwa mieszkania lecz jeden licznik wody. Wywodziła, że płaci swoją część zobowiązania i nie powinna odpowiadać za pozostałą należność, która obciąża właściciela drugiego mieszkania – jej córkę, pozwaną J. L..

Zaskarżonym wyrokiem Sąd Rejonowy uwzględnił w całości żądanie pozwu względem pozwanej K. L., zastrzegł jej solidarną odpowiedzialność z pozwaną J. L. odpowiadającą na podstawie nakazu zapłaty wydanego w sprawie I Nc 3736/17 oraz odstąpił od obciążania pozwanej K. L. kosztami procesu.

Orzeczenie to zapadło po ustaleniu, że pozwana K. L. zajmuje lokal mieszkalny położony na piętrze budynku przy ul. (...) w Z., natomiast lokal na parterze zajmuje jej córka, pozwaną J. L. mieszkająca ze swoją córką. Pozwane zawarły z powódką, w dniu 8 czerwca 2012 roku umowę o zaopatrzenie w wodę i odprowadzanie ścieków. Miejscem dostarczania wody ustalono zawór za wodomierzem głównym. Rozliczanie z odbiorcą za świadczone usługi odbywało się na podstawie określonych w taryfie cen i stawek opłat oraz ilości dostarczonej wody i odprowadzonych ścieków według następujących zasad: ilość wody dostarczonej do nieruchomości ustala się na podstawie wskazań wodomierza głównego, ilość odprowadzonych ścieków ustala się jako równą ilość wody pobranej, zmierzonej przez wodomierz główny, z zastrzeżeniem, że ilość odprowadzonych ścieków pomniejsza się o ilość bezpowrotnie zużytej wody, na podstawie wskazań wodomierza dodatkowego. W związku z tym powódka za usługi świadczone w okresie od 25 sierpnia 2016 roku do 25 maja 2017 roku wystawiła trzy bliżej określone faktury, które pozwana K. L. uregulowała jedynie w części. Nieopłacona za ten okres łączna należność wyniosła 1.255,95 zł.

Sąd Rejonowy ocenił, że powódka wykazała roszczenie złożonymi do akt dokumentami w postaci umowy numer (...) oraz faktur. Podkreślił przy tym, że pozwana nie kwestionowała prawidłowości odczytów wodomierza ani wysokości opłat. Sąd Rejonowy odwołał się też do regulacji art. 6 ustawy z 7 czerwca 2001 roku o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i odprowadzaniu ścieków (Dz. U. z 2018 r., poz. 1152). Wywiódł, że zgodnie z umową i wskazanym przepisem rozliczenie odbywa się na podstawie wskazań licznika głównego. Brak jest podstaw do rozdzielania tak ustalonej należności na poszczególne lokale, bowiem to właściciel budynku ma zapewnić techniczne warunki umożliwiające zawarcie odrębnych umów. Sąd Rejonowy wskazał, że za zapłatę należności pozwane ponoszą solidarną odpowiedzialność osoby, które zawarły umowę, a więc pozwana K. L. i jej córka, niezależnie od zużycia wody w poszczególnych lokalach mieszkalnych.

Jako podstawę zasądzenia odsetek Sąd Rejonowy powołał art. 481 k.c., zaś o kosztach procesu orzekł na podstawie art. 102 k.p.c.

Apelację od tego wyroku wniosła pozwana, zaskarżając go w całości i zarzucając, że rzetelnie wypełnia warunki umowy. Argumentowała, że dokonuje terminowej zapłaty należności objętych fakturami VAT, lecz za jedną osobę, co rzetelnie wylicza zważywszy na jej kierunkowe w tym zakresie wykształcenie. Zarzucała, że znajduje się w trudnej sytuacji materialnej i zdrowotnej w związku z czym nie jest w stanie pokrywać zobowiązań swojej córki.

Formułując te zarzuty pozwana domagała się uchylenia zaskarżonego wyroku i przekazania sprawy do ponownego rozpoznania sądowi pierwszej instancji.

Powód wniósł o oddalenie apelacji i zasądzenie kosztów postępowania odwoławczego.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Ustalenia faktyczne poczynione przez Sąd Rejonowy były prawidłowe. Pozwana nie kwestionowała bowiem w apelacji tego, że łącznie z córką zawarła wskazaną przez Sąd Rejonowy umowę oraz, że na jej podstawie powódka dostarczyła do budynku wodę i odebrała nieczystości ciekłe w ilości wynikającej z wystawionych przez powódkę faktur. Pozwana zresztą na podstawie tychże faktur dokonywała we własnym zakresie podziału należności między siebie i lokatorki drugiego mieszkania, a następnie na podstawie tego podziału regulowała część należności powódce.

Sąd Okręgowy uznał zatem za własne ustalenia Sądu Rejonowego, z tą jedynie zmianą, że jak wynikało z oświadczeń apelującej, niezakwestionowanych przez powódkę a złożonych na rozprawie odwoławczej i popartych niekwestionowanymi kopiami dokumentów sporządzonych przez samą powódkę, ponad należności ustalone przez Sąd Rejonowy, pozwana K. L. dodatkowo w dniu 6 sierpnia 2018 roku, uiściła na rzecz powódki kwotę 85,93 zł, która została zaliczona na poczet należności głównej objętej fakturą z 20 lutego 2017 roku. Sprawilo to, że wskazana należność główna zmniejszyła się z 359,99 zł do 274,06 zł, a łączna wysokość zaległości z 1.255,95 zł do 1.170,92 zł.

Prawidłową była także dokonana przez Sąd Rejonowy ocena prawna. Skarżąca kwestionuje w apelacji tą ocenę w zakresie dotyczącym solidarnej odpowiedzialności za zapłatę należności za usługi świadczone przez powódkę na podstawie zawartej z pozwanymi umowy.

Powtórzyć można, że obowiązek zapłaty należności w wysokości ustalonej przez powódkę wynika z §3, 14 i 16 umowy stron. Nadto, skoro miejscem dostawy wody jest zawór za wodomierzem główny, to odbiorcy wody odpowiadają za zapłatę wody tam dostarczonej i za odbiór nieczystości ciekłych ustalonych w oparciu o tak ustaloną ilość dostarczonej wody, pomniejszonej o ilość wody zużytej bezpowrotnie, ustalonej na podstawie wskazań podlicznika. Źródłem solidarnej odpowiedzialności za zapłatę tej należności jest przy tym art. 369 k.c. w związku z art. 370 k.c. Wspólne zobowiązanie pozwanych do zapłaty za wodę odebraną przez nie w tej samej nieruchomości i za pomocą tej samej instalacji wodno – kanalizacyjnej można uznać za dotyczące wspólnego mienia (art. 369 k.c.), a to wspólnie zakupionej wody i w konsekwencji wspólnych kosztów odprowadzenia nieczystości ciekłych.

Istotą tak ujętej odpowiedzialności solidarnej, jest wynikające z art. 366§1 k.c. prawo wierzyciela do żądania zapłaty całości lub części od wszystkich zobowiązanych łącznie lub od każdego z osobna. Dłużnik który spełnił świadczenie w całości może przy tym na zasadzie art. 376 k.c. domagać się zwrotu jego odpowiedniej części od pozostałych współdłużników.

Opisane zasady wynikają wprost z ustawy i mają zastosowanie do ustalonego w sprawie stanu faktycznego. Oceniając odpowiedzialność pozwanej należy mieć też na uwadze, że istotą każdej solidarności, a solidarności biernej w szczególności, jest umocnienie pozycji wierzyciela. Racje dłużników dotyczące charakteru zobowiązania i wzajemnych relacji dłużników między sobą nie mogą zwolnić żadnego z nich od odpowiedzialności względem wierzyciela, gdyż prawo wyboru dłużnika przy solidarności biernej należy wyłącznie do wierzyciela (tak: wyrok Sądu Apelacyjnego w Katowicach z 28 lutego 1992 roku, I ACr 42/92, Orzecznictwo Sądów Apelacyjnych 1993/4/23).

Sąd Rejonowy trafnie też zwrócił uwagę, że stosownie do art. 6 cytowanej ustawy z 7 czerwca 2001 roku, to pozwane jako właścicielki lokali we wspólnym budynku zobowiązane są do zapewnienia technicznych warunków umożliwiających zawarcie odrębnych umów na dostawę wody i odprowadzanie ścieków do każdego z lokali. Innymi słowy, to na pozwanych ciąży powinność takiej przebudowy instalacji wodno – kanalizacyjnej, aby możliwe było niezależne zasilanie w wodę, z możliwością przerwania dostawy do jednego z lokali bez zakłócania dostawy do drugiego z nich. Z ustalonych okoliczności faktycznych wynika, że pozwane dotychczas takiej możliwości nie zapewniły.

W konsekwencji, apelacja pozwanej K. L. nie mogła podważyć zasady jej odpowiedzialności.

Zważywszy jednak na wykazany w toku postępowania odwoławczego fakt, dalszej częściowej zapłaty, zmniejszający zakres zobowiązania pozwanej K. L., konieczną była zmiana stosowna zaskarżonego wyroku, o której orzeczono na podstawie art. 386§1 k.p.c., zastrzegając jednocześnie solidarną odpowiedzialność pozwanej J. L. za zapłatę tych zmienionych co do wysokości należności.

W pozostałej części Sąd Okręgowy oddalił apelację jako bezzasadną zgodnie z art. 385 k.p.c.

O kosztach postępowania odwoławczego Sąd Okręgowy orzekł na podstawie art. 102 k.p.c. uznając, że sytuacja majątkowa pozwanej, jej wiek a także wewnętrzne przekonanie o słuszności stanowiska zajmowanego w toku postępowania przemawiają za odstąpieniem od obciążania jej obowiązkiem zwrotu kosztów na rzecz pozwanej przegranej postępowania odwoławczego.

SSO Marcin Rak